

ODJELJAK 1.: Identifikacija tvari/smjese i podaci o društvu/poduzeću

1.1. Identifikacijska oznaka proizvoda

Identifikacija preparata:

Trgovačko ime: MGO LIME 6-8%

Trgovački kod: 870

UFI: YQD2-901Q-P00S-5K3J

1.2. Utvrđene relevantne uporabe tvari ili smjese i uporabe koje se ne preporučuju

Preporučana upotreba: Smjesa kalcijeva oksida i kalcijeva magnezijeva oksida

Provjerite vrste upotrebe navedene u tablici 1 priloga ovom sigurnosno-tehničkom listu.

1.3. Podaci o dobavljaču koji isporučuje sigurnosno-tehnički list

Tvrtka: FASSA Srl

Via Lazzaris, 3 - 31027 Spresiano (TV) - ITALY

Tel. +39 0422 7222

Fax +39 0422 887509

Odgovorna osoba: laboratorio.spresiano@fassabortolo.it

1.4. Broj telefona za izvanredna stanja

+3851 2348 342

ODJELJAK 2.: Identifikacija opasnosti

2.1. Razvrstavanje tvari ili smjese

Uredba (EC) br. 1272/2008 (CLP)

Skin Irrit. 2 Nadražuje kožu.

Eye Dam. 1 Uzrokuje teške ozljede oka.

STOT SE 3 Može nadražiti dišni sustav.

Fizikalno-kemijski učinci štetni po ljudsko zdravlje i okoliš:

Nema ostalih rizika

2.2. Elementi označivanja

Uredba (EC) br. 1272/2008 (CLP):

Piktogrami i oznaka opasnosti

Opasnost

Oznake upozorenja

H315 Nadražuje kožu.

H318 Uzrokuje teške ozljede oka.

H335 Može nadražiti dišni sustav.

Oznake obavijesti

P101 Ako je potrebna liječnička pomoć pokazati spremnik ili naljepnicu.

P102 Čuvati izvan dohvata djece.

P261 Izbjegavati udisanje prašine.

P280 Nositi zaštitne rukavice te zaštitu za oči/zaštitu za lice.

P302+P352 U SLUČAJU DODIRA S KOŽOM: oprati velikom količinom vode.

P304+P340 AKO SE UDIŠE: premjestiti osobu na svjež zrak i postaviti ju u položaj koji olakšava disanje.

P305+P351+P338 U SLUČAJU DODIRA S OČIMA: oprezno ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktne leće ako ih nosite i ako se one lako uklanjaju. Nastaviti ispirati.

P310 Odmah nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/liječnika.

P501 Odložiti sadržaj/spremnik u skladu s nacionalnim propisima.

Sadrži:

Kalcijev oksid
Kalcij magnezijev oksid (dolomitno vapno)

Posebne odredbe prema Prilogu XVII REACH-a i naknadnih amandmana:

Niti jedan

2.3. Ostale opasnosti

Bez PBT-a, vPvB-a ili endokrinih disruptora prisutnih
u koncentraciji > = 0,1 %.

Nema ostalih rizika

ODJELJAK 3.: Sastav/informacije o sastojcima

3.1. Tvari

Ne primjenjuje se.

3.2. Smjese

Identifikacija preparata: MGO LIME 6-8%

Opasni sastojci u smislu CLP Uredbe koja se odnosi na razvrstavanje:

Količina	Naziv	Ident. Broj.	Klasifikacija	Broj registriranih slučajeva:
≥ 80%	Kalcijev oksid	CAS:1305-78-8 EC:215-138-9	Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318; STOT SE 3, H335	01-2119475325-36-xxxx
≥10 - <20 %	Kalcij magnezijev oksid (dolomitno vapno)	CAS:37247-91-9 EC:253-425-0	Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318; STOT SE 3, H335	01-2119474202-47-xxxx

ODJELJAK 4.: Mjere prve pomoći

4.1. Opis mjera prve pomoći

U slučaju kontakta sa kožom:

Smjesta skinuti zagađenu odjeću i ukloniti je na bezbjedan način.
Odmah oprati obilnom količinom tekuće vode i eventualno sapunom dijelove tijela koji su došli u dodir s proizvodom, čak i u slučaju da samo sumnjate da je došlo do kontakta.
ODMAH NAZVATI MEDICINSKU EKIPU ZA HITNU POMOĆ

U slučaju kontakta sa očima:

U slučaju kontakta sa očima, ispirati oči vodom neko vrijeme, držati otvorene kapke, a potom zatražiti pomoć oftalmologa.
Zaštititi neozlijeđeno oko.

U slučaju gutanja:

Ne poticati povraćanje, obratiti se liječniku i pokazati listić o sigurnosti i oznaku kemijskog rizika.

U slučaju udisanja:

Izloženu osobu treba iznijeti na svježi zrak, držati je na toplom, a ista mora mirovati.
Ukoliko se proguta, hitno zatražiti savjet liječnika i pokazati posudu ili naljepnicu.

4.2. Najvažniji simptomi i učinci, akutni i odgođeni

Simptomi i ucinci su u skladu s očekivanjima od opasnosti kako je prikazano u 2. odjeljku.

Kalcijev magnezijev oksid ne izaziva akutnu toksičnost ako se proguta, udahne ili ako dođe u kontakt s kožom. Razvrstan je kao nadražujući za kožu i dišne putove i predstavlja rizik od ozbiljnih oštećenja oka. Ne postoji strah od sustavnih štetnih događaja jer su glavna opasnost za zdravlje učinci na lokalnoj razini (učinak na pH-vrijednost).

Nisu poznati zakašnji učinci. Posavjetujte se s liječnikom u slučaju svih izlaganja osim lakših slučajeva.

4.3. Navod o potrebi za hitnom liječničkom pomoći i posebnom obradom

U slučaju nesreće ili slabosti smjesta se obratiti liječniku (ako je moguće, pokazati upute za uporabu ili sigurnosni list).

ODJELJAK 5.: Mjere za suzbijanje požara

5.1. Sredstva za gašenje

Prikladna sredstva za gašenje požara:

CO2, aparati za gašenje požara prahom, pjena, raspršivanje vode.

Sredstva za gašenje požara koja ne treba koristiti iz bezbjednosnih razloga:

Voda u mlazovima.

5.2. Posebne opasnosti koje proizlaze iz tvari ili smjese

Sagorijevanjem se oslobađaju teški dimovi.
Ne udisati plinove nastale eksplozijom i/ili izgaranjem (ugljikov monoksid i ugljikov dioksid, dušikove okside).
Kalcijev magnezijev oksid reagira u kontaktu s vodom pri čemu se razvija toplina. To može dovesti do pojave rizikā zbog kontakta sa zapaljivim materijalima.

Izbjegavajte vlaženje.

5.3. Savjeti za gasitelje požara

Koristiti prikladne dišne aparate.

Posebno pokupiti zaprljanu vodu, koja je korištena za gašenje požara. Ne bacati ovu vodu u kanalizacionu mrežu.

Neoštećene spremnike skloniti iz prostora neposredne opasnosti, ukoliko se to može izvršiti na bezbjedan način.

ODJELJAK 6.: Mjere kod slučajnog ispuštanja

6.1. Osobne mjere opreza, zaštitna oprema i postupci za izvanredna stanja

Za osobe koje se ne ubrajaju u interventno osoblje:

Koristiti sredstva za osobnu zaštitu.

Ukoliko ste izloženi pari/prašini/aerosoli nosite dišne aparate.

Obezbjediti prikladno prozračivanje.

Koristiti prikladnu zaštitu dišnih organa.

Konzultirati mjere zaštite opisane u točkama 7. i 8.

Za interventno osoblje:

Koristiti sredstva za osobnu zaštitu.

Proizvod ne smije prodrijeti u kanalizaciju, površinske ili podzemne vode.

6.2. Mjere zaštite okoliša

Spriječiti prodiranje u tlo/dublje slojeve zemlje. Spriječiti ulivanje u površinske vode ili u kanalizacionu mrežu.

U slučaju izlaska plina ili prodiranja u vodene tokove, tlo ili kanalizacionu mrežu, obavijestiti nadležna tijela.

6.3. Metode i materijal za sprečavanje širenja i čišćenje

Materijal je prikladan za skupljanje: inertni upijajući materijal (npr. pijesak, vermikulit)

Nakon što je proizvod sakupljen, isprati onečišćeno područje i predmete s vodom.

Zadržati vodu kojom ste izvršili pranje, pa je eliminirati.

6.4. Uputa na druge odjeljke

Pogledati također i paragrafe 8. i 13.

Eventualne informacije koje se odnose na osobnu zaštitu i zbrinjavanje navedene su u odjeljcima 8 i 13.

ODJELJAK 7.: Rukovanje i skladištenje

7.1. Mjere opreza za sigurno rukovanje

Izbjegavati dodir s kožom i očima, udisanje para i maglica.

Koristiti lokaliziranu ventilaciju.

Ne koristite prazne spremnike prije no što ih očistite.

Prije prijenosa proizvoda, uvjeriti se da u spremnicima nema ostataka nekompatibilnih tvari.

Prije rukovanja proizvodom pročitajte sve druge odjeljke sigurnosno-tehničkog lista. Ne raspršujte proizvod u okoliš. Tijekom upotrebe nemojte jesti, piti niti pušiti. Skinite kontaminiranu odjeću i osobnu zaštitnu opremu prije ulaska u prostorije u kojima se jede.

Čuvajte samo u izvornim spremnicima. Spremnike čuvajte zatvorene, na dobro provjetrenom mjestu, daleko od izravne Sunčeve svjetlosti.

Čuvajte spremnike podalje od eventualnih inkompatibilnih materijala; pojedinosti potražite u odjeljku 10.

Savjeti o općoj higijeni na radnom mjestu:

Kontaminirana odjeća se smjesta mora zamijeniti prije ulaska u menze.

Ne konzumirati hranu i piće na radnom mjestu.

Pogledati i paragraf 8. u svezi sa preporučenim napravama za zaštitu.

7.2. Uvjeti sigurnog skladištenja, uzimajući u obzir moguće inkompatibilnosti

Držati podalje od hrane, pića i krmiva.

Tvar trebate čuvati na suhom mjestu. Zaštitite od kontakta sa zrakom i s vlagom. Tvar u rasutom obliku trebate uskladištiti u odgovarajuće silose. Čuvajte podalje od kiselina, velikih količina papira, slame i dušikovih spojeva. Čuvajte izvan dohvata djece. Ne upotrebljavajte aluminijske prijevode ili skladištenje ako postoji rizik od kontakta s vodom.

Inkompatibilne tvari:

Vidi točku 10.5

Upute za prostorije za skladištenje:

Aдекватно prozračene prostorije.

7.3. Posebna krajnja uporaba ili uporabe

Preporuke

Vidi točku 1.2

Specifične otopine za industrijski sektor

Nema posebne upotrebe

ODJELJAK 8.: Nadzor nad izloženošću/osobna zaštita

8.1. Nadzorni parametri

Spisak komponenti sa OEL vrijednošću

Kalcijev oksid

CAS: 1305-78-8	OEL Tip	ACGIH		Dugoročno 2 mg/m ³ Napomene: URT irr
	OEL Tip	UE		Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction
	OEL Tip	MAK	Austrija	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Inhalable fraction
	OEL Tip	MAK	Njemačka	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 2 mg/m ³ Napomene: Inhalable fraction
	OEL Tip	VLEP	Belgija	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction
	OEL Tip	VLEP	Francuska	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction
	OEL Tip	VLEP	Italija	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Inhalable fraction
	OEL Tip	VLEP	Rumunjska	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction
	OEL Tip	TLV	Češka	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction
	OEL Tip	VLA	Španjolska	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³
	OEL Tip	ÁK	Mađarska	Dugoročno 5 mg/m ³ ; Kratkoročno 5 mg/m ³
	OEL Tip	VLE	Portugal	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction
	OEL Tip	SUVA	Švicarska	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Inhalable fraction
	OEL Tip	WEL	U.K.	Dugoročno 2 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction
				Dugoročno 1 mg/m ³ Napomene: Inhalable fraction
	OEL Tip	AGW	Njemačka	Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 2 mg/m ³ Napomene: Inhalable fraction
	OEL Tip	NDS	Poljska	Dugoročno 2 mg/m ³ ; Kratkoročno 6 mg/m ³ Napomene: Inhalable fraction
				Dugoročno 1 mg/m ³ ; Kratkoročno 4 mg/m ³ Napomene: Respirable fraction

Kalcij magnezijev oksid (dolomitno vapno)

CAS: 37247-91-9 OEL Tip UE Dugoročno 1 mg/m³; Kratkoročno 4 mg/m³
Napomene: Respirable fraction

Granične vrijednosti izloženosti PNEC

Kalcijev oksid

CAS: 1305-78-8 Putevi izloženosti: Svježa voda; PNEC Ograničiti: 0.37 mg/l
Putevi izloženosti: Morska voda; PNEC Ograničiti: 0.24 mg/l
Putevi izloženosti: Mikroorganizmi u postrojenjima za obradu otpadnih voda (STP); PNEC Ograničiti: 2.27 mg/l
Putevi izloženosti: Tlo (poljoprivredno); PNEC Ograničiti: 817.4 mg/kg

Kalcij magnezijev oksid (dolomitno vapno)

CAS: 37247-91-9 Putevi izloženosti: Svježa voda; PNEC Ograničiti: 0.32 mg/cm²
Putevi izloženosti: Tlo (poljoprivredno); PNEC Ograničiti: 702 mg/kg
Putevi izloženosti: Morska voda; PNEC Ograničiti: 0.21 mg/cm²
Putevi izloženosti: Mikroorganizmi u postrojenjima za obradu otpadnih voda (STP); PNEC Ograničiti: 1.95 mg/cm²

Izvedena razina bez učinka. (DNEL)

Kalcijev oksid

CAS: 1305-78-8 Putevi izloženosti: Ljudi inhalacijski; Učestalost izloženosti: Kratkotrajni, lokalni učinci
Profesionalni djelatnik: 4 mg/m³; Potrošač: 4 mg/m³

Putevi izloženosti: Ljudi inhalacijski; Učestalost izloženosti: Dugotrajni, lokalni učinci
Profesionalni djelatnik: 1 mg/m³; Potrošač: 1 mg/m³

Kalcij magnezijev oksid (dolomitno vapno)

CAS: 37247-91-9 Putevi izloženosti: Ljudi inhalacijski; Učestalost izloženosti: Kratkotrajni, lokalni učinci
Profesionalni djelatnik: 4 mg/m³; Potrošač: 4 mg/m³

Putevi izloženosti: Ljudi inhalacijski; Učestalost izloženosti: Dugotrajni, lokalni učinci
Profesionalni djelatnik: 1 mg/m³; Potrošač: 1 mg/m³

8.2. Nadzor nad izloženošću

Osigurati odgovarajuću ventilaciju. Kad je to razumno moguće, to se može postići upotrebom rezervne ventilacije i dobre opće aspiracije.

Da biste potencijalnu eksploziju imali pod kontrolom, ne stvarajte prašinu. Osim toga, preporučuje se nošenje odgovarajuće zaštitne opreme. Nosite zaštitnu opremu za oči (na primjer naočale ili masku) osim ako se potencijalni kontakt s očima može isključiti s obzirom na prirodu i vrstu primjene (npr. zatvoreni postupak). Osim toga, nosite masku za lice, zaštitnu odjeću i zaštitne cipele, ovisno o slučaju.

Upućujemo vas na odgovarajući scenarij izloženosti, naveden u dodatku i dostupan kod vašeg dobavljača.

PRIKLADNA TEHNIČKA OPREMA

Ako tijekom postupaka koje izvede korisnik nastanu prašina ili dimni plinovi, upotrebljavajte zatvorene sustave, sustave provjetravanja s lokalnim ispuštom ili drugu tehničku opremu da bi razine čestica koje se prenose zrakom ostale niže od preporučenih ograničenja izloženosti.

NADZOR NAD OKOLIŠNOM IZLOŽENOŠĆU

Svi sustavi provjetravanja trebaju se isfiltrirati prije ispuštanja u atmosferu. Ne ispuštajte ih u okoliš. Spriječite izlijevanje. U slučaju eventualnih istjecanja velikih količina u vodene tokove upozorite agenciju za zaštitu okoliša ili drugo tijelo za zaštitu okoliša.

Podrobna objašnjenja o mjerama upravljanja rizicima kojima se omogućuje odgovarajuća kontrola okolišne izloženosti potražite u odgovarajućem scenariju izloženosti koji možete dobiti od dobavljača. Daljnje detaljne informacije potražite u Prilogu ovom sigurnosno-tehničkom listu.

Zaštita očiju:

Koristiti zatvorene sigurnosne vizire, ne koristiti kontaktne leće.

ZAŠTITA OČIJU

Preporučuju se hermetički zatvorene zaštitne naočale (ref. norma EN 166).

Zaštita kože:

Upotrebljavati odjeću prikladnu za potpunu zaštitu kože u skladu s aktivnošću i izloženošću (EN 14605/EN 13982), npr. radne kombinezone, pregače, sigurnosnu obuću, prikladnu odjeću.

ZAŠTITA KOŽE

Nosite radnu odjeću dugih rukava i zaštitnu obuću za profesionalnu upotrebu kategorije III.: (ref. Uredba br. 2016/425 i norma HRN EN ISO 20344). Nakon skidanja zaštitne odjeće operite se vodom i sapunom.

Zaštita za ruke:

Ne postoji materijal ili kombinacija materijala za rukavice koji bi mogli jamčiti neograničenu otpornost na bilo koji kemijski proizvod ili kombinaciju proizvoda.

Ako je riječ o duljem ili ponavljanom rukovanju, koristite se rukavicama otpornim na kemijske proizvode.

ZAŠTITA RUKU

U slučaju produljenog kontakta s proizvodom preporučuje se zaštita ruku radnim rukavicama otpornim na prodor (ref. norma EN 374).

Pri konačnom izboru materijala radnih rukavica mora se procijeniti i postupak u kojem se upotrebljava proizvod i eventualni daljnji proizvodi koji od njega nastaju. Osim toga, napominje se i da rukavice od lateksa mogu izazvati alergijske reakcije.

Koristiti zaštitne rukavice koje će jamčiti totalnu zaštitu pr. rukavice od PVC, neoprena ili gume.

Izbor prikladnih rukavica ne ovisi samo o materijalu, nego i o drugim karakteristikama kvalitete koje se razlikuju od proizvođača do proizvođača, i o načinima i vremenu upotrebe smjese.

Zaštita pri disanju:

Budući da provedba odgovarajućih tehničkih mjera treba uvijek imati prednost u odnosu na opremu za osobnu zaštitu, pobrinite se za dobar lokalni usis, a time i dobro provjetranje radnog mjesta.

Kad birate osobnu zaštitnu opremu, potražite savjet od vlastitog dobavljača kemijskih tvari.

Osobna zaštitna oprema mora imati oznaku CE kojom se potvrđuje njezina usklađenost s važećim zakonima.

Tamo gdje ventilacija nije dovoljna ili je izlaganje proizvodu produženo, uporabiti naprave za zaštitu dišnih organa.

Kontrola izlaganja u okolišu:

Vidi točku 6.2

Higijenske i tehničke mjere

Vidi odlomak 7.

ODJELJAK 9.: Fizikalna i kemijska svojstva

9.1. Informacije o osnovnim fizikalnim i kemijskim svojstvima

Izgled: Kruto

Boja: bjelkasto

Miris: bezmirisno

Talište/ledište: N.D.

Vrelište ili početno vrelište i raspon temperatura vrenja: N.D.
Zapaljivost: nezapaljivo
Donja i gornja granica eksplozivnosti: N.D.
Plamište: Ne primjenjuje se.
Temperatura samozapaljenja: N.D.
Temperatura raspadanja: N.D.
pH: $\geq 12.00 \leq 13.00$ (Interna metoda)
Kinematička viskoznost: Ne primjenjuje se.
Gustoća i/ili relativna gustoća: 850 Kg/m³
Relativna gustoća pare: N.D.
Tlak pare: N.D.
Topljivost u vodi: Reagira
Topljivost u ulje: Ne primjenjuje se.
Koeficijent raspodjele n-oktanol/voda (logaritamska vrijednost): Ne primjenjuje se.

Svojstva čestica:

Na temelju dostupnih podataka, proizvod ne sadrži nanomaterijale.

9.2. Ostale informacije

Vodljivost: Ne primjenjuje se.
Eksplozivne osobine: N.D.
Osobine oksidiranja: N.D.
Brzina isparavanja: Ne primjenjuje se.

ODJELJAK 10.: Stabilnost i reaktivnost

10.1. Reaktivnost

Stabilan u normalnim uvjetima

Kalcijev magnezijev oksid u kontaktu s vodom proizvodi egzotermnu reakciju i stvara kalcijev dihidroksid.

10.2. Kemijska stabilnost

Stabilan u normalnim uvjetima

Kalcijev magnezijev oksid stabilan je u uobičajenim uvjetima upotrebe i skladištenja (na suhom mjestu).

10.3. Mogućnost opasnih reakcija

Zbog djelovanja topline ili u slučaju požara može doći do oslobađanja ugljikovih oksida i para koji mogu biti štetni za zdravlje.

10.4. Uvjeti koje treba izbjegavati

Čuvati odvojeno od izvorā topline.

Izloženost zraku i vlazi svedite na najmanju moguću mjeru da biste spriječili razgradnju tvari.

10.5. Inkompatibilni materijali

Nijednu osobito.

Kalcijev magnezijev oksid u kontaktu s vodom proizvodi egzotermnu reakciju i stvara kalcijev dihidroksid: $\text{CaO} \cdot \text{MgO} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{MgO} + 1155 \text{ kJ/kg CaO}$

Kalcijev magnezijev oksid u kontaktu s kiselinama proizvodi egzotermnu reakciju i stvara kalcijeve i magnezijeve soli.

U prisutnosti vlage kalcijev magnezijev oksid reagira u kontaktu s aluminijem i mjedi i tako stvara vodik: $\text{CaO} \cdot \text{MgO} + 2 \text{ Al} + 7 \text{ H}_2\text{O} \rightarrow \text{MgO} + \text{Ca}(\text{Al}(\text{OH})_4)_2 + 3 \text{ H}_2$

Vidi točku 10.3

10.6. Opasni proizvodi raspadanja

Pri odgovarajućem skladištenju i rukovanju ne razvijaju se opasni proizvodi raspadanja.

Vidi točku 5.2

Nema.

Dodatne informacije: kalcijev magnezijev oksid upija vlagu i ugljikov dioksid iz zraka i stvara kalcijev magnezijev karbonat (dolomit), čest u prirodi: $\text{CaO} \cdot \text{MgO} + 2\text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 \cdot \text{MgCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$

ODJELJAK 11.: Toksikološke informacije

11.1. Informacije o razredima opasnosti kako su definirani u Uredbi (EZ) br. 1272/2008

Podaci o toksičnosti proizvoda:

a) akutna toksičnost	Nije kategorizirano Na temelju dostupnih podataka kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni.
b) kožno nagrizanje/nadraživanje	Proizvod je razvrstan kao: Skin Irrit. 2(H315)
c) teške očne ozljede/teško očno nadraživanje	Proizvod je razvrstan kao: Eye Dam. 1(H318)
d) izazivanje kožne ili dišne preosjetljivosti	Nije kategorizirano

Na temelju dostupnih podataka kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni.

e) mutagenost zametnih stanica	Nije kategorizirano Na temelju dostupnih podataka kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni.
f) kancerogenost	Nije kategorizirano Na temelju dostupnih podataka kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni.
g) reproduktivna toksičnost	Nije kategorizirano Na temelju dostupnih podataka kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni.
h) Specifična toksičnost za ciljne organe (STOT) jednokratno izlaganje	Proizvod je razvrstan kao: STOT SE 3(H335)
i) Specifična toksičnost za ciljne organe (STOT) opetovano izlaganje	Nije kategorizirano Na temelju dostupnih podataka kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni.
j) opasnost u slučaju udisanja	Nije kategorizirano Na temelju dostupnih podataka kriteriji za razvrstavanje nisu ispunjeni.

Podaci o toksičnosti glavnih sastojaka u proizvodu:

Kalcijev oksid

CAS: 1305-78-8 a) akutna toksičnost LD50 Oralno Štakor > 2000 mg/kg
Napomene: Calcium hydrate
LD50 Koža Kunić > 2500 mg/kg
Napomene: Calcium hydrate

Kalcij magnezijev oksid (dolomitno vapno)

CAS: 37247-91-9 a) akutna toksičnost LD50 Oralno Štakor > 2000 mg/kg

11.2. Informacije o drugim opasnostima

Svojstva endokrine disrupcije:

Bez drugih endokrinih disruptora prisutnih u koncentraciji > = 0,1 %

Kalcijev magnezijev oksid razvrstan je kao nadražujući za kožu i dišne putove i predstavlja rizik od ozbiljnih oštećenja oka. Ograničenje profesionalne izloženosti za sprečavanje lokalnog nadraživanja osjetila i smanjenje parametara plućne funkcije kao kritičnih učinaka jest OEL (osam sati) = 1 mg/m³ prašine koja se može udisati (pročitati u vezi s kalcijevim oksidom)

APSORPCIJA

Primarna posljedica kalcijeva magnezijeva oksida na zdravlje jest lokalna nadraženost prouzročena promjenom pH-vrijednosti. Stoga apsorpcija nije relevantan parametar u svrhu procjene posljedica tvari.

AKUTNA TOKSIČNOST

Kalcijev magnezijev oksid nije akutno toksičan. Ispitivanje o akutnim učincima kalcijeva magnezijeva oksida na kožu smatra se znanstveno neopravdanim (nezatna apsorpcija u kožu)

dermalno: nema dostupnih podataka, putem udisanja: nema dostupnih podataka Razvrstavanje prema akutnoj toksičnosti nije opravdano. Podatke o nadražujućim učincima za dišne putove potražite u nastavku.

NADRAŽENOST/KOROZIJA

Kalcijev oksid predstavlja rizik od teških ozljeda oka (ispitivanja nadraživanja očiju (in vivo, kunić)). Analogno, rezultati se primjenjuju i na kalcijev magnezijev oksid.

Kalcijev oksid nadražujući je za kožu (in vivo, kunić). Analogno, rezultati se primjenjuju i na kalcijev magnezijev oksid.

Iz pribavljenih podataka o ljudima može se zaključiti da je CaO nadražujući za dišne putove. Analogno, rezultati se primjenjuju i na kalcijev magnezijev oksid. Na temelju eksperimentalnih rezultata za slične tvari, kalcijev magnezijev oksid mora se razvrstati kao nadražujući za kožu [nadraženost kože 2 (H315 – izaziva nadraženost kože)] i iznimno nadražujući za oči [oštećenja oka 1 (H318 – izaziva teške ozljede oka)].

Kako je sažeto navedeno i prema preporukama Odbora SCOEL (Anonimno, 2008.), na temelju pribavljenih podataka o ljudima, analogno sličnim tvarima kao što su CaO i Ca(OH)₂, predlaže se razvrstavanje kalcijeva magnezijeva oksida kao nadražujuće tvari za dišne putove [STOT SE 3 (H335 – može izazvati nadraženost dišnih putova)].

OSJETLJIVOST

Nema dostupnih podataka. Kalcijev magnezijev oksid ne smatra se tvari koja izaziva osjetljivost kože na temelju vrste učinaka (varijacije pH-vrijednosti) i važnosti kalcija za prehranu. Razvrstavanje na temelju osjetljivosti nije opravdano.

TOKSIČNOST PRI PONOVLJENOJ DOZI

Toksičnost kalcija i magnezija putem gutanja pokazuje se povećanjem prihvatljivih gornjih granica unosa (UL) za odrasle koje je odredio Znanstveni odbor za hranu (SCF), gdje je UL = 2500 mg/dan, što odgovara 36 mg/kg/tjelesne težine/dan (mjerilo: odrasla osoba težine 70 kg) za kalcij i UL = 250 mg/dan, što odgovara 3,6 mg/kg/tjelesne težine/dan (mjerilo: odrasla osoba težine 70 kg) za magnezij.

Toksičnost CaO putem kontakta s kožom ne smatra se relevantnom s obzirom na predviđenu nezatnu apsorpciju kroz kožu i zato što je lokalno nadraživanje primarni zdravstveni učinak (varijacija pH-vrijednosti). Uzimajući u obzir vremenski prilagođen prosjek kroz osam sati, Znanstveni odbor za ograničenja profesionalne izloženosti kemijskim sredstvima (SCOEL) utvrdio je toksičnost CaO putem udisanja (lokalni učinak, nadraživanje sluznice) kao 1 mg/m³ prašine koja se može udisati.

Stoga, razvrstavanje CaOMgO na temelju toksičnosti nakon dugotrajnog izlaganja nije potrebno.

MUTAGENOST

Nema naznaka o genotoksičnim/mutagenim učincima ni za kalcijev dihidroksid ni za druge kalcijeve i magnezijeve soli u ispitivanjima in vitro

(genetske mutacije kod bakterija). S obzirom na to da su kalcij i magnezij sveprisutni i esencijalni elementi i da bilo kakva varijacija pH-vrijednosti prouzročena kalcijevim magnezijevim oksidom u vodenim medijima nije relevantna, CaOMgO očito nema nikakav genotoksični potencijal. Razvrstavanje na temelju genotoksičnosti nije opravdano.

KARCINOGENOST

Ni kalcij (primijenjen kao kalcijev laktat) ni magnezij (primijenjen kao magnezijev klorid) nisu karcinogeni (eksperimentalni rezultati, štakor). Učinak na pH-vrijednost koji proizvodi kalcijev magnezijev oksid ne dovodi do karcinogenog rizika.

Prema epidemiološkim podatcima (ljudi) potvrđeno je da kalcijev magnezijev oksid nema nikakav karcinogeni potencijal. Razvrstavanje na temelju karcinogenosti nije opravdano.

REPRODUKTIVNA TOKSIČNOST

Kalcij (primijenjen kao kalcijev karbonat) i magnezij (primijenjen kao magnezijev sulfat) nisu reproduktivno toksični (eksperimentalni rezultati, miš).

Učinak na pH-vrijednost ne uzrokuje reproduktivni rizik.

Prema epidemiološkim podatcima (ljudi) potvrđeno je da kalcijev magnezijev oksid nema nikakav potencijal za reproduktivnu toksičnost.

Tijekom kliničkih ispitivanja i na životinjama i na ljudima provedenih na različitim kalcijevim solima nije otkriven nijedan učinak na reproduktivnu toksičnost i razvoj. v. i Znanstveni odbor za hranu (Anonimno, 2006.).

Stoga, kalcijev magnezijev oksid nije ni reproduktivno ni razvojno toksičan.

Razvrstavanje na temelju reproduktivne toksičnosti u skladu s uredbom (EZ) br. 1272/2008 nije potrebno.

ODJELJAK 12.: Ekološke informacije

Primjeniti dobre radne postupke da se produkt ne oslobađa u okoliš.

12.1. Toksičnost

Eko-Toksikološke informacije:

Popis eko-toksikoloških svojstava proizvoda

Nije razvrstan kao opasan za okoliš

Nema raspoloživih podataka za proizvod

Popis sastojaka sa eko-toksikološkim svojstvima

Kalcijev oksid

- CAS: 1305-78-8
- a) Akutna otrovnost na vodene organizme: LC50 Slatkovodna riba 50.6 mg/l 96h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: EC50 Slatkovodni beskralješnjaci 49.1 mg/l 48h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: EC50 Slatkovodne alge 184.57 mg/l 72h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: LC50 Morske ribe 457 mg/l 96h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: LC50 Morskih beskralježnjaka 158 mg/l 96h
 - b) Hronična otrovnost na vodene organizme: NOEC Morskih beskralježnjaka 32 mg/l - 14d
 - b) Hronična otrovnost na vodene organizme: NOEC Slatkovodne alge 48 mg/l 72h
 - d) Terestrijalna toksičnost: NOEC Makroorganizme u tlu 2000 mg/kg
 - d) Terestrijalna toksičnost: NOEC Mikroorganizme u tlu 12000 mg/kg
 - e) Otrovnost za biljni svijet: NOEC 1080 mg/kg

Kalcij magnezijev oksid (dolomitno vapno)

- CAS: 37247-91-9
- a) Akutna otrovnost na vodene organizme: LC50 Slatkovodna riba 50.6 mg/l 96h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: LC50 Morske ribe 457 mg/l 96h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: EC50 Slatkovodni beskralješnjaci 49.1 mg/l 48h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: LC50 Morskih beskralježnjaka 158 mg/l 96h
 - b) Hronična otrovnost na vodene organizme: NOEC Morskih beskralježnjaka 32 mg/l - 14d
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: EC50 Slatkovodne alge 184.57 mg/l 72h
 - a) Akutna otrovnost na vodene organizme: NOEC Slatkovodne alge 48 mg/l 72h

12.2. Postojanost i razgradivost

Kalcijev oksid i kalcijev magnezijev oksid reagiraju u kontaktu s vodom i/ili ugljikovim dioksidom i formiraju kalcijev dihidroksid i/ili kalcijev karbonat. Ove tvari djelomično su topljive, stoga imaju malu pokretljivost u većini tala; osim toga, upotrebljavaju se kao gnojiva.

Ne primjenjuje se.

12.3. Bioakumulacijski potencijal

Ne primjenjuje se.

12.4. Pokretljivost u tlu

Ne primjenjuje se.

12.5. Rezultati procjene svojstava PBT i vPvB

Prema dostupnim podacima proizvod ne sadrži PBT/vPvB u postotku većem $\geq 0.1\%$.

12.6. Svojstva endokrine disrupcije

Bez drugih endokrinih disruptora prisutnih u koncentraciji $\geq 0,1\%$

12.7. Ostali štetni učinci

Ne primjenjuje se.

ODJELJAK 13.: Zbrinjavanje

13.1. Metode obrade otpada

Regenerirati ako je moguće. Poslati ovlaštenim postrojenjima za odlaganje ili na spaljivanje pod kontroliranim uvjetima. Pri tome se pridržavati vrijedećih lokalnih i državnih regulativa.

Ne dopustiti prodor u kanalizaciju ili vodene tokove.

Obrada, upotreba ili kontaminacija ovog proizvoda mogu promijeniti načine rukovanja otpadom.

Zbrinite kontejnera onečišćenih proizvoda u skladu s lokalnim ili nacionalnim zakonskim odredbama.

Proizvod se nakon isteka roka trajanja mora odložiti prema propisima na snazi.

ODJELJAK 14.: Informacije o prijevozu

14.1. UN broj ili identifikacijski broj

1910

14.2. Ispravno otpremno ime prema UN-u

ADR-Naziv za otpremu: CALCIUM OXIDE

IATA-Naziv za otpremu: CALCIUM OXIDE

IMDG-Naziv za otpremu: CALCIUM OXIDE

14.3. Razred(i) opasnosti pri prijevozu

ADR-Razred: 8

IATA-Razred: 8

IMDG-Razred: 8

14.4. Skupina pakiranja

ADR-Grupa pakiranja: EXEMPTED

IATA-Grupa pakiranja: III

IMDG-Grupa pakiranja: -

14.5. Opasnosti za okoliš

Morski polutant: Ne

Zagađivači okoliša: Ne

IMDG-EMS: -

14.6. Posebne mjere opreza za korisnika

Ceste i Željeznica (ADR-RID):

ADR-Označavanje: -

ADR - Identifikacijski broj opasnosti: -

ADR-Posebne odredbe: -

ADR ograničenja prijevoza u tunelu:

Zrak (IATA):

IATA-Putnički zrakoplov: 860

IATA-Teretni zrakoplov: 864

IATA-Označavanje: 8

IATA-Sporedni opasnosti: -

IATA-Erg: 8L

IATA-Posebne odredbe: A803

More (IMDG):

IMDG-Skladištenje i rukovanje: -

IMDG-Segregacija: -

IMDG-Sporedni opasnosti: -

IMDG-Posebne odredbe: 960

14.7. Prijevoz morem u razlišenom stanju u skladu s instrumentima IMO-a

Ne primjenjuje se.

ODJELJAK 15.: Informacije o propisima

15.1. Propisi u području sigurnosti, zdravlja i okoliša/posebno zakonodavstvo za tvar ili smjesu

Direktiva 98/24/EC (Rizici koji nastaju od kemijskih agenasa na radu)

Direktiva 2000/39/EC (Granična vrijednost profesionalne izloženosti)
Direktiva 2010/75/EU
Uredba (EC) br. 1907/2006 (REACH)
Uredba (EC) br. 1272/2008 (CLP)
Uredba (EC) br. 790/2009 (ATP 1 CLP) i (EZ) br. 758/2013
Uredba (EZ) br. 2020/878
Uredba (EZ) br. 286/2011 (ATP 2 CLP)
Uredba (EZ) br. 618/2012 (ATP 3 CLP)
Uredba (EZ) br. 487/2013 (ATP 4 CLP)
Uredba (EZ) br. 944/2013 (ATP 5 CLP)
Uredba (EZ) br. 605/2014 (ATP 6 CLP)
Uredba (EZ) br. 2015/1221 (ATP 7 CLP)
Uredba (EZ) br. 2016/918 (ATP 8 CLP)
Uredba (EZ) br. 2016/1179 (ATP 9 CLP)
Uredba (EZ) br. 2017/776 (ATP 10 CLP)
Uredba (EZ) br. 2018/669 (ATP 11 CLP)
Uredba (EZ) br. 2018/1480 (ATP 13 CLP)
Uredba (EZ) br. 2019/521 (ATP 12 CLP)
Uredba (EZ) br. 2020/217 (ATP 14 CLP)
Uredba (EZ) br. 2020/1182 (ATP 15 CLP)
Uredba (EZ) br. 2021/643 (ATP 16 CLP)
Uredba (EZ) br. 2021/849 (ATP 17 CLP)
Uredba (EZ) br. 2022/692 (ATP 18 CLP)

Ograničenja u vezi s produktom ili sadržajnim tvarima u skladu s Prilogom XVII Uredbe (EZ-a) 1907/2006 (REACH) i naknadne izmjene:

Ograničenja koja se odnose na proizvod: Niti jedan
Ograničenja koja se odnose na sadržane tvari: Niti jedan

Odredbe prema direktivi 2012/18/EU (Seveso III)

Niti jedan

Uredba (EU) br. 649/2012 (Uredba PIC)

Nijedna tvar nije navedena

Njemačka klasifikacija opasnosti za vodu.

Klasa 1: malo zagađuje vodu.

SVHC tvari:

Prema dostupnim podacima proizvod ne sadrži SVHC u postotku većem $\geq 0.1\%$.

Nacionalne uredbe: razred 1 opasnosti za vodu (Njemačka)

15.2. Procjena kemijske sigurnosti

Procjena kemijske sigurnosti nije provedena za smjesu

ODJELJAK 16.: Ostale informacije

Šifra	Opis	
H315	Nadražuje kožu.	
H318	Uzrokuje teške ozljede oka.	
H335	Može nadražiti dišni sustav.	
Šifra	Razred opasnosti i kategorija opasnosti Opis	
3.2/2	Skin Irrit. 2	Nadražujuće za kožu, kategorija 2
3.3/1	Eye Dam. 1	Teška ozljeda oka, kategorija 1
3.8/3	STOT SE 3	Specifična toksičnost za ciljane organe – jednokratno izlaganje, Kategorija 3

Razvrstavanje i postupak razvrstavanja za smjese sukladno Uredbi (EZ) br. 1272/2008 (CLP):

Razvrstavanje prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008

Razvrstavanje prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008	Postupak razvrstavanja
Skin Irrit. 2, H315	Računska metoda
Eye Dam. 1, H318	Računska metoda
STOT SE 3, H335	Računska metoda

Ovaj dokument izradila je tehnički kompetentna osoba za SDS, te koja je prikladno za to osposobljena.
Glavni bibliografski izvori:

Ovdje objavljenе informacije se temelje na našem znanju u vrijeme gore navedenog datuma. Odnose se samo na navedene proizvode i ne predstavlja garanciju neke određene kvalitete.

Obaveza je korisnika da utvrdi da je ova informacija cjelovita i da odgovara specifičnoj upotrebi.

Ovaj MSDS poništava i zamjenjuje sva predhodna izdanja.

Legenda kratica i akronima upotrebljenih u sigurnosno-tehničkom listu:

ACGIH: Američka konferencija vladinih specijalista za industrijsku higijenu
ADR: Europski sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari.
ATE: Procjena akutne toksičnosti
ATEmix: Procijenjena vrijednost akutne toksičnosti (Mješavine)
BEI: Indeks biološke izloženosti
CAS: CAS registarski broj (Američko kemijsko društvo)
CAV: Centar za otrove
CE: Europska zajednica
CLP: Razvrstavanje, označavanje, pakiranje.
CMR: Karcinogeno, Mutageno i Reprotoksično
COV: Hlapivi organski spoj
CSA: Procjena kemijske sigurnosti
CSR: Izvješće o kemijskoj sigurnosti
DNEL: Izvedena razina bez učinka.
EC50: Pulu maksimalna efektivna koncentracija
ECHA: Europska agencija za kemijske proizvode
EINECS: Europski popis postojećih trgovačkih kemijskih tvari.
ES: Scenario izloženosti
GefStoffVO: Propis o opasnim tvarima, Njemačka.
GHS: Globalno harmonizirani sustav razvrstavanja i označavanja kemikalija
IARC: Međunarodna agencija za istraživanja o karcinomu
IATA: Međunarodna udruga za zračni prijevoz.
IC50: Pulu maksimalna koncentracija inhibitora
IMDG: Međunarodni pomorski kodeks opasnog tereta.
LC50: Smrtna koncentracija u 50% slučajeva ispitivane populacije.
LD50: Smrtna doza u 50% slučajeva ispitivane populacije.
LDLo: Niska smrtonosna doza
N.A.: Nije primjenjivo
N/A: Nije primjenjivo
N/D: Nije definirano/Nije dostupno
N.D.: Nije dostupno
NIOSH: Državni institut za zaštitu na radu
NOAEL: Razina bez uočenih štetnih učinaka
OSHA: Upravljanje zaštitom na radu
PBT: Persistentno, bioakumulativno i toksično
PGK: Packaging Instruction
PNEC: Predviđena koncentracija bez učinka.
PSG: Putnici
RID: Propis o međunarodnom prijevozu opasnih tvari željeznicom
STEL: Granica kratkotrajne izloženosti.
STOT: Toksičnost za ciljani organ.
TLV: Granična vrijednost praga.
TLV-TWA: Granična vrijednost praga za vremenski ponderirani prosjek. (ACGIH standard)
vPvB: Vrlo persistentno, vrlo bioakumulativno
WGK: Njemačka klasifikacija opasnosti za vodu.

Kalcijev oksid

Identifikacija tvari

Kemijski naziv: Kalcijev oksid

CAS broj: 1305-78-8

Datum - verzija: listopada 2013

DODATAK: SCENARIJI IZLOŽENOSTI

Ovaj dokument uključuje sve scenarije izloženosti okoliša i na radnom mjestu koji su relevantni za proizvodnju i upotrebu CaO u skladu s odredbama Uredbe REACH (Uredba (EZ) br. 1907/2006). Za razvoj scenarija izloženosti uzeti su u obzir Uredba i relevantne smjernice Uredbe REACH. Za opis obuhvaćenih upotreba i postupaka, vodič „R.12 – Sustav deskriptora upotreba” (verzija: 2, ožujak 2010., ECHA-2010-G-05-EN), za opis i provedbu mjera upravljanja rizikom (RMM) vodič „R.13 – Mjere upravljanja rizikom” (verzija: 1.1, svibanj 2008.), za procjenu izloženosti na radnom mjestu vodič „R.14 - Procjena izloženosti na radnom mjestu” (verzija: 2, svibanj 2010., ECHA-2010-G-09-EN) i za procjenu stvarne izloženosti okoliša vodič „R.16 – Procjena izloženosti okoliša” (verzija: 2, svibanj 2010., ECHA-10-G-06-EN).

Metodologija koja se upotrebljava za procjenu izloženosti okoliša

Scenariji izloženosti okoliša odnose se samo na procjenu na lokalnoj razini, uključujući komunalna postrojenja za pročišćavanje kanalizacijskih voda (eng. STP) ili postrojenja za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda (WWTP), gdje je primjenjivo, za industrijsku i profesionalnu upotrebu, s obzirom na to da se očekuje da će svaki učinak koji bi mogao nastati imati lokalnu dimenziju.

1) Profesionalna upotreba (na lokalnoj razini)

Procjena izloženosti i rizika relevantna je samo za vodeni okoliš i tlo. Procjena rizika i učinka na vodu određena je učinkom pH-a. Međutim, klasični omjer karakterizacije rizika (RCR) izračunava se na temelju PEC-a (predviđena koncentracija u okolišu) i PNEC-a (predvidljiva koncentracija bez učinaka). Profesionalna upotreba na lokalnoj razini odnosi se na primjenu na poljoprivrednom ili gradskom zemljištu. Izloženost okoliša procjenjuje se na temelju podataka i alata za modeliranje. Alat za modeliranje FOCUS/Exposit (obično osmišljen za biocidne primjene) upotrebljava se za procjenu izloženosti tla i vode.

Pojedinosti su navedene u konkretnim scenarijima.

Metodologija koja se upotrebljava za procjenu izloženosti na radnom mjestu

Prema definiciji, u scenariju izloženosti mora se opisati pod kojim se radnim uvjetima i uz koje mjere upravljanja rizikom (RMM) može sigurno rukovati određenom tvari. To se dokazuje ako je procijenjena razina izloženosti niža od odgovarajuće razine bez izvedenog učinka (DNEL), koja se izražava omjerom karakterizacije rizika (RCR). Za radnike ponovljena doza DNEL-a udisanjem te akutni DNEL udisanjem temelje se na odgovarajućim preporukama znanstvenog odbora za granice izloženosti na radnom mjestu (SCOEL), od 1 mg/m³, odnosno 4 mg/m³.

U slučajevima kad nisu dostupni ni izmjereni ni analogni podaci, izloženost ljudi procjenjuje se alatom za modeliranje. Na prvoj razini provjere alat MEASE (<http://www.ebrc.de/mease.html>) upotrebljava se za procjenu izloženosti udisanjem, u skladu sa smjernicama ECHA-e (R.14).

Budući da se preporuka SCOEL-a odnosi na prašinu koja se može udisati, dok procjene izloženosti u alatu MEASE odražavaju udio koji se može udahnuti, dodatna sigurnosna granica uključena je u sljedeće scenarije izloženosti kad je alat MEASE upotrijebljen za izvođenje procjena izloženosti.

Metodologija koja se upotrebljava za procjenu izloženosti potrošača

Prema definiciji u scenariju izloženosti moraju se opisati uvjeti pod kojima se može sigurno rukovati tvarima, pripravkom ili artiklima. U slučajevima kad nisu dostupni ni izmjereni ni analogni podaci, izloženost se procjenjuje alatom za modeliranje.

Za potrošače ponovljena doza DNEL-a udisanjem te akutni DNEL udisanjem temelje se na odgovarajućim preporukama znanstvenog odbora za granice izloženosti na radnom mjestu (SCOEL), od 1 mg/m³, odnosno 4 mg/m³.

U slučaju izloženosti udisanjem prašine za izračun te izloženosti upotrijebljeni su podaci preuzeti od van Hemmena (van Hemmen, 1992: Agricultural pesticides exposure data bases for risk assessment. Rev Environ Contam Toxicol. 126: 1 – 85.). Izloženost potrošača udisanjem procjenjuje se na 15 µg/h ili 0,25 µg/min. Za veće aktivnosti očekuje se da će biti veća. Kad količina proizvoda prelazi 2,5 kg, predlaže se faktor 10 pa je posljedica izloženost udisanjem 150 µg/h. Za pretvorbu tih vrijednosti u mg/m³ pretpostavit će se zadana vrijednost od 1,25 m³/h za udahnuti volumen u uvjetima lakšeg rada (van Hemmen, 1992), pa je posljedica 12 µg/m³ za male aktivnosti i 120 µg/m³ za one veće.

Kad se pripravak ili tvar primjenjuje u obliku granula ili tableta, pretpostavlja se smanjena izloženost prašini. Da bi se to uzelo u obzir, tamo gdje nema podataka o raspodjeli veličine čestica i trenju granula, upotrebljava se model za praškaste formulacije, uz pretpostavku smanjenja stvaranja prašine od 10 % prema Becksu i Falksu (Manual for the authorisation of pesticides. Plant protection products. Chapter 4 Human toxicology; risk operator, worker and bystander, version 1.0., 2006).

Za izloženost kože i očiju primijenjen je kvalitativni pristup jer nije mogao izvesti DNEL za taj put izloženosti zbog nadražujućih svojstava kalcijeva oksida. Oralna izloženost nije procijenjena jer se taj put izloženosti ne može predvidjeti za razmatrane upotrebe.

Budući da se preporuka SCOEL-a odnosi na prašinu koja se može udisati, dok procjene izloženosti putem van Hemmenova modela odražavaju udio koji se može udahnuti, dodatna sigurnosna margina inherentno je uključena u scenarije izloženosti u nastavku, tj. procjene izloženosti prilično su oprezne.

Procjena izloženosti CaO koju upotrebljavaju profesionalni i industrijski potrošači provodi se i strukturira prema različitim scenarijima. Pregled scenarija prikazan je u tablici 1 te uključuje i životni ciklus tvari.

SI broj	Naslov scenarija izloženosti	Proizvodnja	Identificirane upotrebe			Faza životnog ciklusa	Ovisno o identificiranoj upotrebi	Sektor kategorije upotrebe (SU)	Kategorija kemijskog proizvoda (PC)	Kategorija postupka (PROC)	Kategorija artikala (AC)	Kategorija ispuštanja u okoliš (ERC)
			Formulacija	Konačna uporaba	Potrošačka upotreba	Trajanje upotrebe (za artikle)						
9.6	Profesionalna upotreba vodenih otopina tvari na bazi vapna	-	X	X	-	X	6	22, 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.9	Profesionalna upotreba iznimno prašnjavih krutina / praškova tvari na bazi vapna	-	X	X	-	X	9	22, 1, 5, 6a, 6b, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	1, 2, 3, 7, 8, 9a, 9b, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 13	2, 8a, 8b, 8c, 8d, 8e, 8f
9.12	Potrošačka upotreba građevinskih i graditeljskih materijala (DIY)	-	-	-	X	-	12	21	9b, 9a	-	-	8

ES 9.9: - PROFESIONALNA UPOTREBA IZNIMNO PRAŠNJAVIH KRUTINA / PRAŠKOVA TVARI NA BAZI VAPNA

1. NAZIV SCENARIJA IZLOŽENOSTI

Kratki slobodni naslov

Profesionalna upotreba iznimno prašnjavih krutina / praškova tvari na bazi vapna

Sustavni naslov na temelju deskriptora upotrebe

SU22, SU1, SU5, SU6a, SU6b, SU7, SU10, SU11, SU12, SU13, SU16, SU17, SU18, SU19, SU20, SU23, SU24

PC1, PC2, PC3, PC7, PC8, PC9a, PC9b, PC11, PC12, PC13, PC14, PC15, PC16, PC17, PC18, PC19, PC20, PC21, PC23, PC24, PC25, PC26, PC27, PC28, PC29, PC30, PC31, PC32, PC33, PC34, PC35, PC36, PC37, PC39, PC40

AC1, AC2, AC3, AC4, AC5, AC6, AC7, AC8, AC10, AC11, AC13

(Odgovarajući PROC i ERC navedeni su u 2. odjeljku u nastavku)

Uključeni postupci, zadaci i/ili aktivnosti

Uključeni postupci, zadaci i/ili aktivnosti opisani su u 2. odjeljku u nastavku.

Metoda procjenjivanja

Procjena izloženosti udisanjem temelji se na alatu MEASE za procjenu izloženosti. Procjena za okoliš temelji se na alatu FOCUS-Exposit.

2. RADNI UVJETI I MJERE UPRAVLJANJA RIZIKOM

PROC/ERC	REACH definicija	Uključene aktivnosti
PROC2	Upotreba u zatvorenom, kontinuiranom postupku s povremenim kontroliranim izlaganjem	Dodatne informacije nalaze se u smjernicama koje je objavila ECHA o zahtjevima obavješćivanja i procjeni sigurnosti kemikalija, poglavlje R.12: Sustav deskriptora upotreba (ECHA-2010-G-05-EN).
PROC3	Upotreba u zatvorenim šaržnim postupcima (sinteza ili formulacija)	
PROC4	Upotreba u šaržnim postupcima i drugim postupcima (sinteza) gdje nastaje izloženost	
PROC5	Miješanje ili namješavanje u šaržnim postupcima za formulaciju pripravaka i artikala (kontakt u većem broju faza i/ili značajan kontakt)	
PROC8a	prijenos tvari ili pripravka (punjenje/pražnjenje) iz posuda / velikih spremnika i u njih, u nenamjenskim objektima	
PROC8b	Prijenos tvari ili pripravka (punjenje/pražnjenje) iz posuda / velikih spremnika i u njih, u namjenskim objektima	
PROC9	Prijenos tvari ili pripravka u male spremnike (namjensko punjenje, uključujući vaganje)	
PROC10	nanošenje valjcima ili kistovima	
PROC11	Neindustrijsko raspršivanje	
PROC12	Upotreba sredstava za napuhavanje u proizvodnji pjene	
PROC13	obrada artikala umakanjem i prelijevanjem	
PROC15	upotreba kao laboratorijski reagensi	
PROC16	Upotreba materijala kao izvora goriva; vjerojatna je mala izloženost neizgorenim proizvodu	
PROC17	Podmazivanje u uvjetima visoke energije i kao dio djelomično otvorenog postupka	
PROC18	Podmazivanje u uvjetima visoke energije	
PROC19	Ručno miješanje s izravnim kontaktom, samo uz upotrebu osobne zaštitne opreme	
PROC25	Ostale vruće operacije s metalima	
PROC26	Rukovanje krutim anorganskim tvarima pri sobnoj temperaturi	
ERC2, ERC8a, ERC8b, ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f	Široka disperzivna upotreba reaktivnih tvari u unutarnjim i vanjskim okruženjima ili pomoćnih sredstava u otvorenim sustavima	

2.1 NADZOR NAD IZLOŽENOŠĆU RADNIKA

Značajke proizvoda

Prema pristupu MEASE inherentni potencijal emisije pojedine tvari jedna je od glavnih odrednica izloženosti. To se odražava dodjelom takozvanog razreda fugaciteta u alatu MEASE. Za postupke koji se provode s krutinama pri sobnoj temperaturi fugacitet se temelji na prašnjavosti te tvari, dok se u vrućim metalurškim postupcima fugacitet temelji na temperaturi, uzimajući u obzir temperaturu postupka i talište tvari. Kao treća skupina, visoko abrazivne aktivnosti temelje se na razini abrazije, a ne na inherentnom potencijalu emisije tvari.

PROC	Upotreba u pripravku	Sadržaj u pripravku	Fizički oblik	Potencijal emisije
Svi primjenjivi PROC-ovi	neregulirano		krutina/prah	visoka

Korištena količina

Za ovaj se scenarij ne smatra da stvarna tonaža obrađena po smjeni utječe na izloženost kao takvu. Međutim, kombinacija rasporeda operacija (industrijske u odnosu na radno mjesto) i razine zadržavanja/automatizacije (kako je navedeno u PROC-u) glavni je čimbenik za određivanje inherentnog potencijala emisije u postupku.

Učestalost i trajanje upotrebe/izloženosti

PROC	Trajanje izloženosti
PROC4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 26	≤ 240 minuta
PROC11	≤ 60 minuta
Svi ostali primjenjivi PROC-ovi	480 minut (neregulirano)

Ljudski čimbenici na koje se ne utječe upravljanjem rizicima

Pretpostavlja se da je udahnuti volumen po smjeni tijekom svih faza postupka prikazan u PROC-u 10 m³/smjeni (8 sati).

Drugi navedeni radni uvjeti koji utječu na izloženost radnika

Radni uvjeti kao što su temperatura i tlak postupka ne smatraju se relevantnima za procjenu izloženosti na radnom mjestu provedenih postupaka. Međutim, u fazama postupka u kojima je temperatura znatno visoka (tj. PROC 22, 23, 25), procjena izloženosti u alatu MEASE temelji se na odnosu između temperature postupka i tališta. Budući da se očekuje da će povezane temperature varirati unutar industrije, najviši omjer uzet je kao najgora pretpostavka za procjenu izloženosti. Stoga se u ovom scenariju izloženosti za PROC22, 23 i PROC25 sve temperature postupka automatski obrađuju.

Tehnički uvjeti i mjere na razini postupka (izvor) za sprečavanje otpuštanja

Općenito, mjere upravljanja rizikom na razini postupka (npr. zadržavanje ili odvajanje izvora emisije) nisu potrebne u postupcima.

Tehnički uvjeti i mjere za kontrolu raspršivanja iz izvora prema radniku

PROC	Razina odvajanja	Lokalizirane kontrole (LC)	LC učinkovitost (prema MEASE)	Daljnje informacije
PROC4, 5, 8a, 8b, 9, 11, 16, 26	Svako potencijalno potrebno odvajanje radnika od izvora emisije navedeno je gore u odjeljku „Učestalost i trajanje izloženosti”. Moguće je postići smanjenje trajanja izloženosti, na primjer, osiguravanjem ventiliranih kontrolnih soba (pozitivan tlak) ili udaljavanjem radnika s mjesta izloženosti.	generička lokalna ispušna ventilacija	72%	-
PROC17,18		integrirana lokalna ispušna ventilacija	87%	-
PROC19		Nije primjenjivo	nd	samo u dobro prozračenim prostorijama ili na otvorenom (učinkovitost 50 %)
Svi ostali primjenjivi PROC-ovi		nije traženo	nd	-

Organizacijske mjere za prevenciju/ograničavanje otpuštanja, raspršivanja i izloženosti

Izbjegavajte udisanje ili gutanje. Da bi se osiguralo sigurno rukovanje stvari, potrebne su opće higijenske mjere na radnom mjestu. Te mjere odnose se na dobru osobnu praksu i praksu čišćenja (tj. redovito čišćenje odgovarajućim uređajima), zabranu jedenja i pušenja na radnom mjestu te usvajanje standardne radne odjeće i obuće, osim ako nije drukčije navedeno u nastavku. Otuširajte se i presvucite na kraju radne smjene. Ne nosite kontaminiranu odjeću kod kuće. Ne uklanjajte prašinu stlačenim zrakom.

Uvjeti i mjere za osobnu zaštitu, higijenu i zdravstvenu procjenu

PROC	Specifikacija uređaja za zaštitu dišnog sustava (RPE)	Učinkovitost RPE-a (dodijeljeni faktor zaštite, APF)	Specifikacija rukavica	Dodatna osobna zaštitna oprema (PPE)
PROC9, 26	FFP maska1	APF=4	Budući da je CaO razvrstan kao iritantan za kožu, obavezna je upotreba zaštitnih rukavica u svim fazama postupka.	Trebao nositi zaštitu za oči (npr. zaštitne naočale ili maske) osim ako se potencijalni kontakt s očima može isključiti zbog prirode i vrste primjene (tj. zatvorenog postupka). Osim toga, morate nositi odgovarajuću zaštitu za lice, zaštitnu odjeću i zaštitnu obuću.
PROC11, 17, 18, 19	FFP3 maska	APF=20		
PROC25	maschera FFP2	APF=10		
Svi ostali primjenjivi PROC-ovi	maschera FFP2	APF=10		

Svaki RPE kako je gore definiran trebao bi se nositi samo ako se paralelno primjenjuju sljedeća načela: pri trajanju rada (u usporedbi s „trajanjem izloženosti” gore) treba uzeti u obzir dodatni fiziološki stres za radnika zbog respiratornog otpora i masu samog RPE-a, zbog većeg toplinskog naprezanja izazvanog zaštitom glave. Nadalje, mora se uzeti u obzir da nošenje RPE-a radniku smanjuje sposobnost komunikacije i upotrebe alata.

Iz gore navedenih razloga, radnik bi stoga trebao biti (i) dobrog zdravlja (posebno s obzirom na zdravstvene probleme koji bi mogli utjecati na upotrebu RPE-a), (ii) imati karakteristike lica prikladne za smanjenje infiltracija između lica i maske (s obzirom na ogrebotine i dlake na licu). Gore preporučeni uređaji, koji se oslanjaju na hermetičko zatvaranje lica, neće pružiti potrebnu zaštitu ako pravilno i sigurno ne prijanjaju uz konture lica.

Poslodavci i samozaposleni radnici imaju zakonsku odgovornost za održavanje zaštitne opreme za disanje i opskrbu tom opremom te upravljanje njihovom pravilnom upotrebom na radnom mjestu. Stoga moraju uspostaviti i dokumentirati odgovarajuću politiku za program opreme za zaštitu dišnog sustava, uključujući obuku radnika. Prikaz APF-ova različitih RPE-ova (prema normi BS EN 529:2005) može se pronaći u pojmovniku MEASE.

2.2 NADZOR NAD OKOLIŠNOM IZLOŽENOŠĆU - Relevantno samo za zaštitu poljoprivrednog tla

Značajke proizvoda

Protok: 1% (procjena najgoreg slučaja, na temelju podataka dobivenih mjerenjem prašine u zraku ovisno o tomu koliko je prošlo od nanošenja)

(Slika preuzeta iz: Laudet, A. et al., 1999.)

Korištena količina

CaO : 1.700 kg/ha

učestalost i trajanje upotrebe

1 dan/godina (jedna aplikacija godišnje) Dopusšten je veći broj primjena tijekom godine pod uvjetom da se ne prijeđe ukupni godišnji prag od 180.000 kg/ha (CaO).

Okolišni čimbenici na koje se ne utječe upravljanjem rizicima

Volumen površinske vode: 300 l/m²

Površina polja: 1 ha

Drugi navedeni radni uvjeti koji utječu na izloženost okoliša

Vanjska upotreba proizvoda.

Dubina miješanja u tlu: 20 cm

Tehnički uvjeti i mjere na razini postupka (izvor) za sprečavanje otpuštanja

Nema izravnih ispuštanja u susjedne površinske vode.

Uvjeti i tehničke mjere za smanjivanje ili ograničavanje ispuštanja, emisija u zrak i ispuštanja u tlo

Protok mora biti sveden na najmanju moguću mjeru.

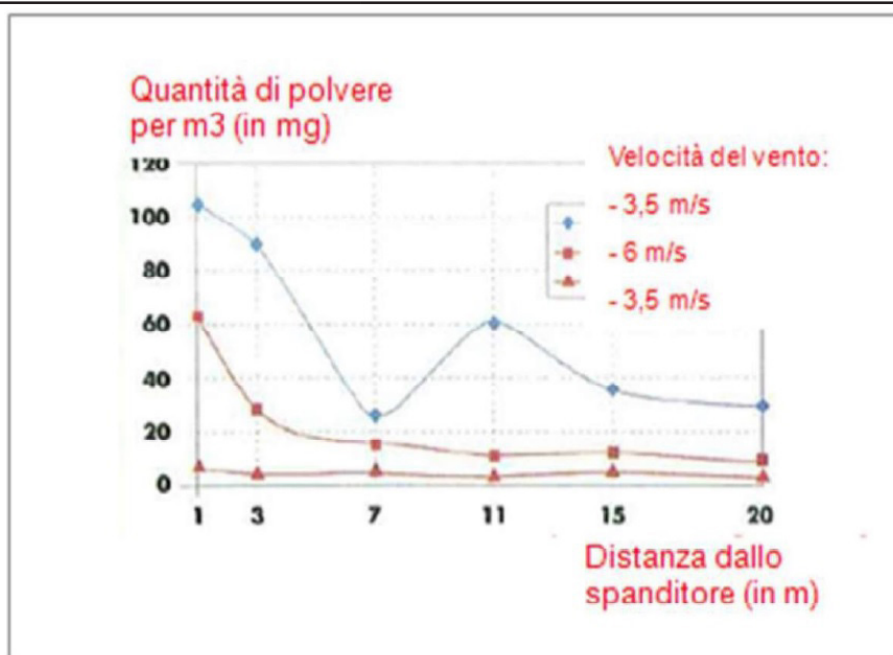
Organizacijske mjere za izbjegavanje/ograničavanje otpuštanja iz pogona

U skladu sa zahtjevima dobre poljoprivredne prakse prije nanošenja vapna potrebno je analizirati poljoprivredno tlo i prema rezultatima analize prilagoditi količinu nanošenja.

2.2 NADZOR NAD OKOLIŠNOM IZLOŽENOŠĆU - Relevantno samo za obradu tla u građevinarstvu

Značajke proizvoda

Protok: 1% (procjena najgoreg slučaja, na temelju podataka dobivenih mjerenjem prašine u zraku ovisno o tomu koliko je prošlo od nanošenja)

(Slika preuzeta iz: Laudet, A. et al., 1999.)

Korištena količina

CaO : 180.000 kg/ha

učestalost i trajanje upotrebe

1 dan/godina (jedna aplikacija godišnje) Dopusšten je veći broj primjena tijekom godine pod uvjetom da se ne prijeđe ukupni godišnji prag od 180.000 kg/ha (CaO).

Okolišni čimbenici na koje se ne utječe upravljanjem rizicima

Površina polja: 1 ha

Drugi navedeni radni uvjeti koji utječu na izloženost okoliša

Vanjska upotreba proizvoda.

Dubina miješanja u tlu: 20 cm

Tehnički uvjeti i mjere na razini postupka (izvor) za sprečavanje otpuštanja

Vapno se nanosi na tlo samo u zoni tehnosfere prije izgradnje ceste. Nema izravnih ispuštanja u susjedne površinske vode.

Uvjeti i tehničke mjere za smanjivanje ili ograničavanje ispuštanja, emisija u zrak i ispuštanja u tlo

Protok mora biti sveden na najmanju moguću mjeru.

3. PROCJENA IZLOŽENOSTI I REFERENCA NA NJEZIN IZVOR

Izloženost na radnom mjestu

Za procjenu izloženosti udisanjem upotrijebljen je alat MEASE za procjenu izloženosti. Omjer karakterizacije rizika (RCR) jest kvocijent procjene preciznije izloženosti i odgovarajućeg DNEL-a (razina izloženosti bez učinaka) i mora biti manji od 1 da bi se dokazala sigurna upotreba. Kad je riječ o izloženosti udisanjem, RCR se temelji na DNEL-u za $\text{Ca}(\text{OH})_2$ od 1 mg/m^3 (kao prašina koja se može udisati) i odgovarajućoj procjeni izloženosti udisanjem izvedenoj upotrebom alata MEASE (kao prašina koja se može udisati). Stoga RCR uključuje dodatnu sigurnosnu granicu jer je udio koji se može udisati podudio udjela koji se može udahnuti prema normi EN 481.

PROC	Metoda koja se upotrebljava za procjenu izloženosti udisanjem	Procjena izloženosti udisanjem (RCR)	Metoda koja se upotrebljava za procjenu izloženosti kože	Procjena izloženosti kože (RCR)
PROC2, 3, 4, 5, 8a, 8b, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26	MEASE	$< 1 \text{ mg/m}^3$ ($< 0,5 - 0,825$)	Budući da je CaO razvrstan kao iritantan za kožu, izloženost kože treba svesti na najmanju tehnički moguću mjeru. Nije izveden DNEL za učinke na kožu. Stoga u ovom scenariju izloženosti nije procijenjena izloženost kože.	

Izloženost okoliša za zaštitu poljoprivrednog tla

Izračun PEC-a za tlo i površinske vode temelji se na grupi tla FOCUS (FOCUS, 1996) i nacrtu smjernica za izračun predviđenih vrijednosti koncentracija u okolišu (PEC) proizvoda za zaštitu bilja za tlo, podzemne vode, površinske vode i sediment (Kloskowski et al., 1999). Alat FOCUS/EXPOSIT za modeliranje poželjniji je od alata EUSES jer je prikladniji za poljoprivredne primjene kao što je slučaj kad u modeliranje treba uključiti parametar poput protoka. FOCUS je model koji se obično razvija za biocidne primjene i dalje je razvijen na temelju njemačkog modela EXPOSIT 1.0, u kojem se parametri kao što su brzine protoka mogu poboljšati na temelju prikupljenih podataka: jednom kad se nanese na tlo, CaO može naknadno migrirati prema površinskim vodama zbog protoka.

	Supstanca	PEC	PNEC	RCR
Emisije u okoliš	Pogledajte korištene količine			
Koncentracija izloženosti u uređaju za pročišćavanje otpadnih voda (WWTP)	Nije relevantno za zaštitu poljoprivrednog tla			
Koncentracija izloženosti u pelagijskom vodenom sektoru	CaO	$5,66 \text{ (}\mu\text{g/l)}$	$370 \text{ (}\mu\text{g/l)}$	0,015
Koncentracija izloženosti u sedimentima	Kao što je gore opisano, ne očekuje se izloženost površinske vode ili sedimenta vapnu. Osim toga, u prirodnim vodama hidroksidni ioni reagiraju s HCO_3^- stvarajući vodu i CO_3^{2-} . CO_3^{2-} stvara CaCO_3 reakcijom s Ca^{2+} . Kalcijev karbonat pada i taloži se na sedimentu. Kalcijev karbonat slabo je topiv i sastavni je dio prirodnih tala.			
Koncentracije izloženosti u tlu i podzemnim vodama	CaO	500 mg/l	816 mg/l	0,61
Koncentracija izloženosti u sektoru atmosfere	Ova točka nije relevantna. $\text{Ca}(\text{OH})_2$ je neisparljiv. Tlak pare je manji od 10^{-6} Pa .			
Koncentracija izloženosti vezane uz hranidbeni lanac (sekundarno trovanje)	Ova točka nije relevantna jer se CaO može smatrati sveprisutnim i esencijalnim u okolišu. Obuhvaćene upotrebe ne utječu znatno na raspodjelu sastojaka (Ca^{2+} i OH^-) u okolišu.			

Izloženost okoliša za obradu tla u građevinarstvu

Obrada tla u scenariju građevinarstva temelji se na scenariju rubova cesta. Na posebnom tehničkom sastanku o rubovima cesta (Ispra, 5. rujna 2003.), zemlje članice EU-a i industrija složile su se oko definicije „cestovne tehnosfere“. Cestovna tehnosfera može se definirati kao „projektirano okruženje koje podržava geotehničke funkcije ceste u odnosu na njezinu strukturu, rad i održavanje, uključujući instalacije za osiguranje cestovne sigurnosti i upravljanje površinskim otjecanjem oborinskih voda“. Tu tehnosferu, koja uključuje krutu i savitljivu bankinu kolnika, okomito određuje podzemna voda. Nadležno tijelo za ceste odgovorno je za tu cestovnu tehnosferu, uključujući sigurnost i održavanje ceste, sprečavanje onečišćenja i upravljanje vodama. Cestovna tehnosfera stoga je isključena kao krajnja točka procjene rizika za potrebe postojećih/novih propisa o tvarima. Ciljna je zona ona izvan tehnosfere, na koju se odnosi procjena rizika za okoliš.

Izračun PEC-a za tlo temelji se na grupi tla FOCUS (FOCUS, 1996) i nacrtu smjernica za izračun predviđenih vrijednosti koncentracija u okolišu (PEC) proizvoda za zaštitu bilja za tlo, podzemne vode, površinske vode i sediment (Kloskowski et al., 1999). Alat FOCUS/EXPOSIT za modeliranje poželjniji je od alata EUSES jer je prikladniji za poljoprivredne primjene kao što je slučaj kad u modeliranje treba uključiti parametar poput protoka. FOCUS je model koji se obično razvija za biocidne primjene i dalje je razvijen na temelju njemačkog modela EXPOSIT 1.0, u kojem se parametri kao što su brzine protoka mogu poboljšati na temelju prikupljenih podataka.

	Supstanca	PEC	PNEC	RCR
Emisije u okoliš	Pogledajte korištene količine			
Koncentracija izloženosti u uređaju za pročišćavanje otpadnih voda (WWTP)	Nije relevantno za scenarij rubova cesta			
Koncentracija izloženosti u pelagijskom vodenom sektoru	Nije relevantno za scenarij rubova cesta			
Koncentracija izloženosti u sedimentima	Nije relevantno za scenarij rubova cesta			
Koncentracije izloženosti u tlu i podzemnim vodama	CaO	529 mg/l	816 mg/l	0,65
Koncentracija izloženosti u sektoru atmosfere	Ova točka nije relevantna. CaO je neisparljiv. Tlak pare je manji od 10^{-5} Pa.			
Koncentracija izloženosti vezane uz hranidbeni lanac (sekundarno trovanje)	Ova točka nije relevantna jer se kalcij može smatrati sveprisutnim i esencijalnim u okolišu. Obuhvaćene upotrebe ne utječu znatno na raspodjelu sastojaka (Ca^{2+} i OH^-) u okolišu.			

Izloženost okoliša za druge upotrebe

Za sve druge upotrebe ne provodi se kvantitativna procjena izloženosti okoliša jer:

- radni uvjeti i mjere upravljanja rizikom manje su strogi od onih prikazanih za zaštitu poljoprivrednog tla ili obradu tla u građevinarstvu
- vapno je sastojak i kemijski je vezan u matrici ispuštanja su zanemariva i nedovoljna za izazivanje promjene pH-a u tlu, otpadnoj ili površinskoj vodi
- vapno se posebno upotrebljava za oslobađanje zraka za disanje bez CO_2 , nakon reakcije s CO_2 ta se primjena odnosi samo na sektor zraka, u kojem se iskorištavaju svojstva vapna
- predviđena je upotreba neutralizacija/promjena pH-a i nema drugih utjecaja osim željenih.

4. VODIČ KOJIM SE DALJNJEM KORISNIKU OMOGUĆUJE PROCJENA RADI LI U GRANICAMA UTVRĐENIM U SCENARIJU IZLOŽENOSTI

Daljnji korisnik djeluje unutar ograničenja postavljenih scenarijem izloženosti ako se poštuju gore opisane predložene mjere upravljanja rizikom ili ako može dokazati da su njegovi radni uvjeti i provedene mjere upravljanja rizikom primjereni. U tu svrhu potrebno je dokazati da ograničava udisanje i izlaganje kože na razinu nižu od odgovarajućeg DNEL-a (s obzirom na to da su predmetni postupci i aktivnosti obuhvaćeni gore navedenim PROC-ovima) kako je navedeno u nastavku. Ako nisu dostupni mjerni podaci, daljnji korisnik može upotrijebiti alat za skaliranje kao što je MEASE (www.ebrc.de/mease.html) za procjenu povezanosti izloženosti. Prašnjavost upotrijebljene tvari može se odrediti prema pojmovniku alata MEASE. Na primjer, tvari čija je prašnjavost manja od 2,5 % prema metodi rotirajućeg bubnja (RDM) definirane su kao „blago prašnjave“, one čija je prašnjavost manja od 10 % (RDM) definirane su kao „umjereno prašnjave“, a one čija je prašnjavost ≥ 10 % definiraju se kao „iznimno prašnjave“.

DNEL udisanjem: 1 mg/m^3 (kao prašina koja se može udisati).

Važna nota: Daljnji korisnik trebao bi biti svjestan da, osim gore navedenog dugoročnog DNEL-a, postoji DNEL za akutne učinke na razini od 4 mg/m^3 . Pokazujući sigurnu upotrebu u usporedbi s procjenama izloženosti s dugoročnim DNEL-om, obuhvaća se i akutni DNEL (u skladu s Vodičem R.14, razine akutne izloženosti mogu se izvesti množenjem procjena dugoročne izloženosti faktorom 2). Kad se upotrebljava MEASE za izvođenje procjena izloženosti, napominje se da bi trajanje izloženosti trebalo smanjiti samo na pola smjene, kao mjeru upravljanja rizikom (čega je rezultat smanjenje izloženosti od 40 %).

ES 9.12: - POTROŠAČKA UPOTREBA GRAĐEVINSKIH I GRADITELJSKIH MATERIJALA (DIY - DO IT YOURSELF)

1. NAZIV SCENARIJA IZLOŽENOSTI

Kratki slobodni naslov

Potrošačka upotreba građevinskih i graditeljskih materijala

Sustavni naslov na temelju deskriptora upotrebe

SU21

PC9a, PC9b

ERC8c, ERC8d, ERC8e, ERC8f

Uključeni postupci, zadaci i/ili aktivnosti

Rukovanje (miješanje i punjenje) praškastih formulacija

Nanošenje tekućih vapnenih pripravaka i onih u obliku paste.

Metoda procjenjivanja

Ljudsko zdravlje:

Provedena je kvalitativna procjena oralne i izloženosti kože te izloženost očiju. Izloženost udisanjem prašine procijenjena je nizozemskim modelom (van Hemmen, 1992).

Okoliš:

Navedena je kvalitativna procjena opravdanosti.

2. RADNI UVJETI I MJERE UPRAVLJANJA RIZIKOM

RMM#	Ne postoje integrirane mjere upravljanja rizicima izazvanim proizvodom.
PC/ERC#	Opis aktivnosti povezanih s kategorijama artikala (AC) i kategorijama ispuštanja u okoliš (ERC)
PC 9a, 9b	Miješanje i punjenje praha koji sadrži tvari na bazi vapna. Nanošenje žbuke na bazi vapna, štukature ili tekućeg morta na zidove ili stropove. Izloženost nakon nanošenja.
ERC 8c, 8d, 8e, 8f	Široka unutarnja disperzivna upotreba čiji je rezultat uključivanje u matricu ili primjena na matricu Široka vanjska disperzivna upotreba pomoćnih sredstava za obradu u otvorenim sustavima Široka vanjska disperzivna upotreba reaktivnih tvari u otvorenim sustavima Široka vanjska disperzivna upotreba čiji je rezultat uključivanje u matricu ili primjena na matricu

2.1 NADZOR NAD IZLOŽENOŠĆU POTROŠAČA

Značajke proizvoda

Opis priprema	Udio tvari u pripravku	Fizičko stanje pripravka	Prašnjavost (ako je primjenjivo)	Vrsta pakiranja
Tvar na bazi vapna	1	Krutina/prah	Visoka, srednja i niska, ovisno o vrsti tvari na bazi vapna (indikativna vrijednost iz DIY ¹ informativnog lista, vidi odjeljak 9.0.3)	Rasuto u vrećama do 35 kg.
Žbuka, mort	20-40%	Krutina/prah		
Žbuka, mort	20-40%	Pastozno	-	-
Štukature, punila	30-55%	Pastozno, visoko viskozno, gusto tekuće	-	U tubama ili kantama
Prethodno zamiješana periva boja na bazi vapna	~30%	Krutina/prah	Visoko - nisko (odjeljak indikativne vrijednosti DIY ¹ informativni list, vidi odjeljak 9.0.3)	Rasuto u vrećama do 35 kg.
Periva boja na bazi vapna/pripravak vapnenog mljeka	~30%	Pripravak vapnenog mljeka	-	-

Korištena količina

Opis priprema	Količina korištena po događaju
Punilo, štukature	250 g - 1 kg praha (omjer prah-voda 2:1) Teško je odrediti jer količina uvelike ovisi o dubini i dimenzijama rupa koje treba ispuniti.
Periva žbuka/boja na bazi vapna	~ 25 kg ovisno o veličini prostorije i zidu koji se tretira.
Sredstvo za izravnavanje poda/zidova	~ 25 kg ovisno o veličini prostorije, zid koji se izravna.

Učestalost i trajanje upotrebe/izloženosti

Opis aktivnosti	Vrsta izloženosti po događaju	Učestalost događaja
Miješanje i punjenje praha koji sadrži vapno.	1,33 min (DIY ¹ -informatijski list, RIVM, Poglavlje 2.4.2 Miješanje i punjenje prašaka)	2/godina (DIY ¹ #yy# informativni list)
Nanošenje žbuke na bazi vapna, štukature ili tekućeg morta na zidove ili stropove	Nekoliko minuta – sati	2/godina (DIY ¹ #yy# informativni list)

Ljudski čimbenici na koje se ne utječe upravljanjem rizicima

Opis aktivnosti	Izložena populacija	Udahnuti volumen	Izložen dio tijela	Odgovarajuća površina kože [cm ²]
Rukovanje prašinom	Odrasla osoba	1,25 m ³ /h	Pola obje ruke	430 (DIY ¹ informativni list)
Nanošenje tekućih vapnenih pripravaka i onih u obliku paste.	Odrasla osoba	NE	Šake i podlaktice	1900 (DIY ¹ informativni list)

Drugi navedeni radni uvjeti koji utječu na izloženost potrošača

Opis aktivnosti	Unutarnji / vanjski	Volumen prostorije	Brzina izmjene zraka
Rukovanje prašinom	Interni	1 m ³ (osobni prostor, mali prostor oko korisnika)	0,6 h ⁻¹ (neodređena soba)
Nanošenje tekućih vapnenih pripravaka i onih u obliku paste.	Interni	NE	NE

Uvjeti i mjere u vezi s informiranjem i savjetovanjem o ponašanju potrošača

Da bi izbjegli štetu za zdravlje, korisnici DIY moraju se pridržavati istih strogih zaštitnih mjera koje se odnose na profesionalna radna mjesta:

- odmah promijeniti vlažnu odjeću, obuću i vlažne rukavice
- zaštititi izložene dijelove kože (ruke, noge, lice): postoje brojni učinkoviti proizvodi za zaštitu kože koje treba upotrebljavati u skladu s planom zaštite kože (zaštita kože, čišćenje i njega). nakon rada temeljito očistiti kožu i nanijeti proizvod za njegu kože.

Uvjeti i mjere u vezi s osobnom zaštitom i higijenom

Da bi izbjegli štetu za zdravlje, korisnici DIY moraju se pridržavati istih strogih zaštitnih mjera koje se odnose na profesionalna radna mjesta:

- kad se pripremaju ili miješaju građevinski materijali, tijekom rušenja ili polaganja žbuke i, prije svega, kad radite iznad glave, nosite zaštitne naočale i maske za lice kad obavljate radove s prašinom.
- Pažljivo birajte radne rukavice. Kožne se rukavice smoje i mogu uzrokovati opekline. Kad se radi u vlažnom okruženju, najbolje je nositi pamučne rukavice s plastičnom (nitrilnom) presvlakom. Nosite duge zaštitne rukavice kad radite iznad glave jer mogu znatno smanjiti količinu vlage koja prodire kroz radnu odjeću.

2.2 NADZOR NAD OKOLIŠNOM IZLOŽENOŠĆU

Značajke proizvoda

Nije relevantno za procjenu izloženosti

Korištena količina*

Nije relevantno za procjenu izloženosti

učestalost i trajanje upotrebe

Nije relevantno za procjenu izloženosti

Okolišni čimbenici na koje se ne utječe upravljanjem rizicima

Zadani riječni protok i razrjeđivanje

Drugi navedeni radni uvjeti koji utječu na izloženost okoliša

Interni

Izbjegava se izravno ispuštanje u otpadne vode.

Uvjeti i mjere u vezi s komunalnim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda

Zadane dimenzije kanalizacijskog sustava / komunalnog uređaja za pročišćavanje i tehnika obrade mulja

Uvjeti i mjere u vezi s vanjskim pročišćavanjem otpadnih voda za zbrinjavanje

Nije relevantno za procjenu izloženosti

Uvjeti i mjere u vezi s vanjskom uporabom otpadnih voda

Nije relevantno za procjenu izloženosti

3. PROCJENA IZLOŽENOSTI I REFERENCA NA NJEZIN IZVOR

Omjer karakterizacije rizika (RCR) jest kvocijent procjene preciznije izloženosti i odgovarajućeg DNEL-a (razina izloženosti bez učinaka) i naveden je u zgradama u nastavku. Kad je riječ o izloženosti udisanjem, RCR se temelji na akutnom DNEL-u za tvari na bazi vapna od 4 mg/m³ (kao prašina koja se može udisati) i odgovarajućoj procjeni izloženosti udisanjem (kao prašina koja se može udisati). Stoga RCR uključuje dodatnu sigurnosnu granicu jer je udio koji se može udisati podudio udjela koji se može udahnuti prema normi EN 481.

Budući da je vapno razvrstano kao iritantno za kožu i oči, izvršena je kvalitativna procjena za izloženost kože i oči.

Izloženost ljudi

Rukovanje prašinom		
Put izloženosti	Procjena izloženosti	Upotrijebljena metoda, komentari
Oralno	-	Kvalitativna procjena Oralna izloženost ne događa se pri predviđenoj upotrebi proizvoda
Dermalno	Mala aktivnost: 0,1 µg/cm² (-) Velika aktivnost: 1 µg/cm² (-)	Kvalitativna procjena Ako se uzmu u obzir mjere za smanjenje rizika, ne očekuje se izloženost ljudi. Međutim, ne može se isključiti dermalni kontakt s prašinom zbog punjenja tvari na bazi vapna ili izravan kontakt s vapnom ako se tijekom nanošenja ne nose zaštitne rukavice. Zbog toga povremeno može nastati blaga iritacija koja se lako može izbjeći ako kožu odmah isperete vodom. Kvantitativna procjena Upotrijebljen je ConsExpoov model konstantne stope. Stopa kontakta s prašinom koja nastaje tijekom usipavanja praškastog pripravka preuzeta je iz DIY ¹ -informatijskog lista (izvješće RIVM 320104007).
Oči	Prah	Kvalitativna procjena Ako se uzmu u obzir mjere za smanjenje rizika, ne očekuje se izloženost ljudi. Ako se ne nose zaštitne naočale, ne može se isključiti prašina koja proizlazi iz punjenja tvari na bazi vapna. Nakon slučajnog izlaganja preporučljivo je odmah isprati vodom i obratiti se liječniku.
Udisanje	Mala aktivnost: 12 µg/m³ (0,003) Velika aktivnost: 120 µg/m³ (0,03)	Kvantitativna procjena Stvaranje prašine tijekom usipavanja praškastog pripravka rješava se pomoću nizozemskog modela (van Hemmen, 1992., kako je opisano u odjeljku 9.0.3.1 gore).
Nanošenje tekućih vapnenih pripravaka i onih u obliku paste.		
Put izloženosti	Procjena izloženosti	Upotrijebljena metoda, komentari
Oralno	-	Kvalitativna procjena Oralna izloženost ne događa se pri predviđenoj upotrebi proizvoda
Dermalno	Prskanje	Kvalitativna procjena Ako se uzmu u obzir mjere za smanjenje rizika, ne očekuje se izloženost ljudi. Međutim, ne mogu se isključiti prskanja po koži ako se tijekom nanošenja ne nose zaštitne rukavice. Prskanja mogu povremeno prouzročiti blagu iritaciju koja se lako može izbjeći ako odmah isperete ruke vodom.
Oči	Prskanje	Kvalitativna procjena Ako nosite odgovarajuće naočale, ne očekuje se nikakvo izlaganje očiju. Međutim, ne može se isključiti prskanje u oči ako se ne nose zaštitne naočale pri nanošenju tekućih pripravaka na bazi vapna ili onih u obliku paste, osobito pri radovima iznad glave. Nakon slučajnog izlaganja preporučljivo je odmah isprati vodom i obratiti se liječniku.
Udisanje	-	Kvalitativna procjena Ne očekuje se jer je tlak pare vapna u vodi nizak i ne stvaraju se magla ili aerosoli.

Izloženost nakon nanošenja

Ne pretpostavlja se relevantna izloženost jer će ugljikov dioksid u atmosferi brzo pretvoriti vodeni pripravak na bazi vapna u kalcijev karbonat.

Izloženost okoliša

S obzirom na OC/RMM koji se odnosi na okoliš za ispuštanje otopina na bazi vapna izravno u gradske otpadne vode, pH dotoka komunalnog uređaja za pročišćavanje tih voda gotovo je neutralan i stoga nema izloženosti biološkoj aktivnosti. Dotok komunalnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda često se doduše neutralizira, a vapno se čak može isplativo upotrebljavati za kontrolu pH-a tokova otpadnih kiselih voda koje se pročišćavaju u biološkim WWTP-ima. Budući da je pH dotoka komunalnog uređaja za pročišćavanje gotovo neutralan, utjecaj pH-a zanemariv je na dijelove okoliša koji primaju, kao što su površinske vode, sediment i kopneni dio.